Noul model-cadru al contractului individual de muncă. Principalele modificări

Autori:

- ***Elena Ichimescu, Partner, Duncea Ștefănescu & Associates***
- ***Florina Voicu, Associate, Duncea Ștefănescu & Associates***

În Monitorul Oficial al României nr. 1180 din 9 decembrie 2022 a fost publicat **Ordinul nr. 2171/2022 pentru aprobarea modelului-cadru al contractului individual de muncă** (**„Ordin nr. 2171/2022”**).

Potrivit modelului-cadru aprobat prin Ordinul nr. 2171/2022, contractul individual de muncă trebuie să cuprindă și următoarele elemente obligatorii:

- Durata și condițiile perioadei de probă;
- Prestațiile suplimentare acordate în bani sau în natură de către angajator în cazul în care salariatul nu va desfășura activitatea dintr-un loc de muncă fix, precum și modalitatea de asigurare/decontare a transportului de către angajator în astfel de situații;
- Metoda de plată a salariului;
- Riscurile specifice postului ocupat de către salariat;
- Procedura privind utilizarea semnăturii electronice, semnăturii electronice avansate și semnăturii electronice calificate;
- Dreptul și condițiile privind formarea profesională oferită de angajator;
- Obligația salariatului de a adera la un fond de pensii administrat privat, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii

administrate privat;

- Următoarele drepturi ale angajatorului:

1. să stabilească atribuțiile de serviciu și norma de muncă pentru fiecare salariat;
2. să suporte asigurarea medicală privată, contribuțiile suplimentare la pensia facultativă sau la pensia ocupațională a salariatului, în condițiile legii, după caz;
3. să acorde orice alte drepturi stabilite ca urmare a activității profesionale a salariatului.

- Următoarele obligații ale angajatorului:

1. să înființeze registrul general de evidență a salariaților și să opereze înregistrările prevăzute de lege;
2. să elibereze la cererea solicitantului un extras din registrul general de evidență a salariaților, datat și certificat pentru conformitate.

- Conflictele în legătură cu încheierea, executarea, modificarea, suspendarea sau încetarea prezentului contract individual de muncă pot fi soluționate atât pe cale amiabilă prin procedura concilierii, cât și de instanța judecătorească competentă, potrivit legii.

Prevederile Ordinului nr. 2171/2022 intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial (*i.e.* 09.12.2022).

Un nou an aduce noi campioni

ai procedurilor amiabile, desemnați de OCDE. Care este poziția României?

Autori:

- ***Monica Todose, Director, PwC România***
- ***Mihail Boian, Avocat Partener, D&B David și Baias***

Se conturează deja o tradiție ca Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) să publice, în fiecare an, un top al celor mai performante țări în materia procedurilor amiabile. Pe 22 noiembrie 2022, OCDE a publicat documentul intitulat **Premiile MAP 2021** care vine în completarea statisticilor anuale privind procedurile amiabile (*Mutual Agreement Procedure – MAP*) pe care organizația le publică cu regularitate.

Statisticile publicate de OCDE sunt rezultatul angajamentelor asumate de statele care au decis să implementeze standardul minim impus prin Acțiunea 14 „Eficientizarea mecanismelor de soluționare a disputelor" din cadrul planului de măsuri pentru Prevenirea erodării bazei impozabile și transferul profiturilor OCDE.

În acest an, statisticile publicate vizează procedurile amiabile derulate în 2021 în 127 jurisdicții, acoperind, astfel, majoritatea procedurilor amiabile existente la nivel global și cuprinzând atât informații legate de fiecare jurisdicție în parte, cât și informații agregate la nivel global.

În concret, o analiză a datelor publicate pentru 2021 relevă următoarele aspecte:

- Autoritățile competente continuă să se acomodeze cu

procedurile amiabile, acest instrument fiind utilizat chiar și în timpul pandemiei în majoritatea jurisdicțiilor. Spre finalul anului 2021 a fost înregistrată o creștere a procedurilor amiabile derulate în baza tratatelor de evitare a dublei impuneri. În plus, chiar dacă multe jurisdicții au revenit parțial la întâlnirile fizice, folosirea continuă a întâlnirilor virtuale a făcut posibilă avansarea cazurilor individuale prin creșterea frecvenței discuțiilor, contribuind astfel la eficientizarea procesului. Astfel, multe jurisdicții continuă să recurgă la această metodă hibridă de soluționare a procedurilor amiabile pentru a crește eficiența acestora.

- În 2021 au fost soluționate mai multe proceduri amiabile față de anul □□2020, numărul cazurilor ce implică dublă impunere rezultată din ajustări ale prețurilor de transfer fiind majorat cu 22%, iar cel al altor taxe cu aproape 7%. Creșterea se datorează atât utilizării platformelor virtuale, cât și intensificării colaborării dintre diferite jurisdicții pentru rezolvarea într-o manieră comună a unor probleme identificate pe parcursul soluționării procedurilor amiabile, soluția fiind aplicată în mai multe cazuri MAP. În plus, jurisdicțiile au remarcat că dezvoltarea profesională a personalului implicat, dar și creșterea experienței acestuia se reflectă acum în capacitatea lor de a soluționa mai multe cazuri, într-un timp mai scurt.
- Numărul de cazuri MAP noi este în descreștere, în anul 2021 fiind deschise cu aproximativ 3% mai puține cazuri comparativ cu 2020. Acest lucru se datorează în mare parte unei scăderi semnificative a numărului procedurilor amiabile începute în zona prețurilor de transfer, în 2021 fiind înregistrate cu 10.5% mai puține cazuri, pe când cazurile din alte domenii au crescut cu 4% față de anul trecut.

Am putea concluziona că interesul contribuabililor pentru

acest instrument alternativ de soluționare a disputelor fiscale este în continuare unul semnificativ și acesta devine un mecanism uzual de soluționare a litigiilor fiscale, alături de cele tradiționale. Totuși, în continuare, deși sunt îmbunătățiri remarcabile ale ritmurilor de soluționare în anumite jurisdicții, autoritățile fiscale par să nu țină pasul cu aceste opțiuni ale contribuabililor.

În cazul procedurilor amiabile finalizate în anul 2021, 53% din acestea au fost încheiate printr-un acord amiabil care a rezolvat pe deplin dubla impunere (cu 2% mai mult decât în 2020), iar în 12% din cazuri (mai puțin cu 4% decât în 2020), statele au oferit soluții unilaterale de eliminare a dublei impuneri.

Durata medie de soluționare a cererilor nu s-a îmbunătățit semnificativ în cazurile ce implică prețuri de transfer – 32 de luni în 2021, comparativ cu 35 de luni în 2020 – iar în celelalte cazuri, durata medie chiar a crescut – 21 de luni în 2021, comparativ cu 18.5 luni în 2020.

Am putea concluziona că statele preferă, în continuare, să soluționeze disputele fiscale prin colaborare și negociere și nu prin emiterea unor soluții unilaterale, importantă din această perspectivă fiind creșterea (chiar dacă nu considerabilă) a numărului de cazuri soluționate printr-un acord amiabil.

Premiile MAP 2021

Există cinci categoriile de jurizare ale progresului, după cum urmează:

1. Durata medie pentru închiderea cazurilor MAP

- În materia prețurilor de transfer, câștigători sunt Spania și Marea Britanie care au înregistrat mai mult de 50 de cazuri închise, cu o durată medie de 19.6, respectiv 20.9 de luni pentru soluționarea procedurilor

amiabile;
- În celelalte tipuri de spețe, Irlanda ocupă primul loc în clasament, cu o durată medie de soluționare de 5 luni.

2. „Vârsta” cazurilor – țara cu cele mai puține cazuri primite înainte de 2016, rămase încă în lucru la finalul anului 2021 este Canada, cu un procent de doar 2.05%.

3. Managementul cazurilor:

- În categoria jurisdicțiilor care gestionau peste 100 de cazuri la finalul anului 2021, Irlanda ocupă primul loc, având o rată de închidere a cazurilor de aproximativ 73%.
- În categoria jurisdicțiilor care gestionau între 20 și 100 de cazuri la finalul anului 2021, Noua Zeelandă ocupă primul loc, având o rată de închidere a cazurilor de aproximativ 65%.

4. Cooperare:

- În materia prețurilor de transfer, Franța și SUA sunt cele două țări între care a existat cea mai eficientă cooperare în 2021, acestea ajungând la un acord amiabil în 63% din cazuri;
- În celelalte materii, primul loc este ocupat de Irlanda și Marea Britanie, acestea ajungând la un acord amiabil în aproape 100% cazuri.

5. Cea mai progresivă jurisdicție – țara ce a înregistrat cea mai mare creștere în numărul cazurilor (atât din prețuri de transfer, cât și alte cazuri) închise prin acord amiabil sau soluție unilaterală în 2021 este Germania, cu o creștere de 144 de cazuri închise față de anul trecut (90 dintre acestea fiind de prețuri de transfer, 54 – alte cazuri).

România. Care este poziția României în statistici?

După cum se poate observa din analiza de mai sus, România nu se află pe niciunul dintre aceste clasamente, țara noastră fiind, în continuare, la început de drum atât în ceea ce privește numărul cazurilor de MAP, cât și expunerea la o cazuistică diversificată. Numărul inspecțiilor fiscale care vizează prețurile de transfer a stagnat în ultimul an, iar aceasta, coroborat cu faptul că România nu are, în continuare, nicio procedură amiabilă soluționată pe fond la acest moment, conform datelor OCDE, a condus cel mai probabil la acest rezultat menționat de statistici. Astfel, statisticile arată că numărul societăților afectate de dublă impunere care recurg la MAP este relativ constant, nefiind înregistrat un trend crescător.

Mai exact, în anul 2021 au fost inițiate doar 16 cazuri de proceduri amiabile ce vizează prețuri de transfer (6 alte spețe), față de 14 cazuri de proceduri amiabile ce vizează prețuri de transfer, (4 alte spețe) în anul 2020. Acest fapt indică că percepția mediului de afaceri cu privire la funcționarea eficientă a acestui instrument nu s-a schimbat în 2021, MAP fiind utilizat la o scară relativ redusă, însă cert este că interesul pentru acest instrument alternativ de soluționare a disputelor fiscale există, iar acesta are potențial de creștere dacă va fi însoțit de măsuri clare și transparente din partea autorităților române pentru popularizarea acestui mecanism.

În acest context, numărul limitat de proceduri amiabile inițiate în România pare să fie, cel mai probabil, și o consecință a necunoașterii, în rândul contribuabililor, a modului de funcționare a acestui mecanism de evitare a dublei impuneri, respectiv a avantajelor și dezavantajelor pe care le presupune, în contextul în care și vizibilitatea asupra acestui instrument, la nivelul autorităților fiscale, continuă să fie una relativ scăzută.

Conform statisticilor, principalii parteneri ai României în procedurile amiabile sunt Spania, Germania, Austria, Italia și

Olanda, Spania aflându-se pe locul 1 în topul țărilor cu cea mai mică durată medie de soluționare a cazurilor, Germania pe locul 3, iar Olanda ocupă locul 5.

După cum anticipam, în ceea ce privește soluționarea procedurilor amiabile în anul 2021, menționăm că în România au fost închise 9 cazuri de prețuri de transfer și 2 alte cazuri. Totodată, nicio procedură amiabilă nu a fost soluționată prin ajungerea la un acord între cele două autorități fiscale în sensul eliminării în totalitate a dublei impuneri, cazurile fiind închise fie prin acordarea de soluții unilaterale, fie prin retragerea cererii de către contribuabil.

Concluzii

Statisticile OCDE 2021 relevă existența unui real interes din partea statelor membre OCDE de promovare și utilizare a procedurilor amiabile ca instrument alternativ pentru soluționarea disputelor fiscale, numărul disputelor transfrontaliere fiind în continuare creștere.

Totuși, similar cu practica autorităților fiscale române din 2020, această tendință nu se regăsește încă în România care, dincolo de numărul redus de cazuri soluționate, nu a adoptat, până la această dată, reglementări secundare care să detalieze în concret pașii și termenele în care se desfășoară procedura amiabilă, finalitatea și modalitatea de implementare a unei soluții unilaterale sau a unui acord între state. În egală măsură, deși Convenția de arbitraj este în vigoare și aplicabilă de la momentul aderării la României la Uniunea Europeană, până la această dată nu există un cadrul legal secundar care să clarifice modalitatea de derulare efectivă a procedurii de arbitraj.

Trebuie spus însă că, în ultimele luni ale lui 2022, s-a înregistrat o creștere a controalelor fiscale în materia prețurilor de transfer, (inclusiv din zona antifraudei fiscale) astfel încât ne așteptăm ca, în 2023, să fie dispuse

ajustări de prețuri de transfer care să genereze mai multe situații de dublă impunere la nivel de grupuri de societăți și, deci, care să conducă la o creștere a cererilor de inițiere a unor proceduri amiabile.

În aceste condiții, față de tendințele globale mai sus descrise, față de intensificarea inspecțiilor fiscale în special în materia prețurilor de transfer și față de avantajele clare pe care acest mecanism de evitare a dublei impuneri l-ar aduce contribuabililor români (mai ales în rândul companiilor europene afectate de dublă impunere), apreciem că este absolut necesară accelerarea proceselor de recalibrare legislativă a instituției procedurii amiabile, dar și creșterea dinamicii de colaborare și interacțiune a autorităților române cu contribuabilii implicați, precum și cu autoritățile competente din alte state.

O astfel de abordare va genera și o creștere a numărului de cereri soluționate prin eliminarea dublei impuneri printr-un acord amiabil între state sau prin soluții unilaterale și va ridica acest instrument la statutul de veritabilă alternativă de soluționare a disputelor fiscale de care acestea se bucură la nivelul celorlalte țări din Uniunea Europeană.

Febra Schengen. Aderarea României, între plus și minus

Autor: Alex Milcev, Partener, liderul departamentului de Asistenţă fiscală şi juridică, EY România

Mai devreme sau mai târziu, se va întâmpla ceea ce România își dorește de cel puțin 15 ani și se pare că acum este cel mai aproape de momentul aderării la Spațiul Schengen, întrucât

chiar acum se discută despre aderarea a trei țări membre UE: România, Croația și Bulgaria.

Este posibil ca, de data aceasta, cererea de aderare a țării noastre să fie aprobată, deși Austria, prin ministrul său de Interne, încă se opune acestui demers. Cert este că acum pare că sunt întrunite condițiile pentru un vot favorabil, iar dacă Austria își va schimba poziția (este nevoie de acordul unanim al tuturor țărilor membre), România ar putea deveni parte a acestui acord.

Pe scurt, Schengen este o zonă de circulație liberă în Europa, care permite cetăţenilor din țările europene agreate – Acordul a fost semnat în anul 1985, în localitatea Schengen (Luxemburg), de unde și numele acestuia – să circule liber pe teritoriul și între aceste țări. Nu dispar total controalele la frontieră, dar sunt realizate pe baza unor criterii bine definite, ceea ce înseamnă fluidizarea traficului în vămi, atât pentru persoane fizice, cât și pentru companii. Normele după care sunt realizate controalele sunt cuprinse în Codul frontierelor Schengen.

Dacă România va fi acceptată în spațiul Schengen, este evident că aceste norme vor trebui aduse în legislația națională, adoptate și implementate intern. Ceea ce vede toată lumea și, prin urmare, este și subiectul dezbaterilor naționale din aceste zile, sunt avantajele, evidente, pe care le vom avea ca stat membru al acestui spațiu. Este vorba, înainte de toate, despre fluidizarea și rapiditatea trecerii frontierelor, pentru că se reduc mult timpul și birocrația aferentă verificărilor documentelor în vamă. Cu noile norme, accesul românilor, dar și al mărfurilor care pleacă ori tranzitează România, va fi mult mai ușor. Ceea ce va fi un avantaj major, contribuind inclusiv sau mai ales la accelerarea schimburilor comerciale. Partea despre care se vorbește mai puțin în aceste zile, poate chiar mai importantă vizavi de avantajele aderării, se referă la consecințele pe piața internă a forței de muncă. Dacă au fost acordate permisele de muncă aprobate la

sfârșitul anului trecut, în România s-ar putea să lucreze circa 100.000 de cetățeni străini, din afara UE. În cazul aderării, este probabil că o bună parte dintre aceștia ar putea alege să emigreze în alte state europene, astfel că România s-ar putea confrunta, în scurt timp, cu o nouă criză pe piața forței de muncă, abia ameliorată, odată cu valul de muncitori asiatici care lucrează acum în domenii deficitare, precum agricultură, construcții, horeca.

Pe de altă parte, am putea asista chiar la înăspriri ale regimului de muncă pentru străinii din afara UE – permise de muncă și de şedere, de exemplu – dat fiind că, la o eventuală acceptare a României în Spațiul Schengen, acestea vor fi aspecte reglementate pentru tot spaţiul Schengen, la care România va trebui să se alinieze. Astfel că, vor urma inerente schimbări și pe acest palier, asupra cărora autoritățile române încă nu au făcut vreun anunț.

Este cert însă că vom avea de-a face cu un aspect mai puțin bun pentru piața forței de muncă locală, întrucât străinii vor avea posibilitatea să plece în țările europene dezvoltate, unde pot găsi condiții mai bune, și materiale, și financiare. Deficitul accentuat al forței de muncă se va traduce inevitabil în creșteri salariale care, la rândul lor, vor pune presiune pe costul bunurilor și serviciilor în piață şi, deci, vor genera un impuls inflaționist peste cel pe care îl avem deja.

Chiar dacă, în cazul aderării nu vom asista la o plecare în masă imediată, este clar că România se va confrunta cu acest fenomen și este obligatoriu ca autoritățile române să găsească rapid soluții de menținere a forței de muncă existente în țară și de aducere a unei forțe de muncă suplimentare. Să nu uităm că, de exemplu, planurile de investiții ale PNRR se bazează pe premisa disponibilității unei mase semnificative de muncitori în țară, care poate să ducă la bun sfârșit toate proiectele asumate până în 2026 (altfel, riscăm să rămânem și fară bani și fară investiții).

În loc de concluzie, am putea spune că aderarea la Spațiul Schengen vine pentru România și cu plus și cu minus. Cheia ar fi să găsim soluțiile prin care să profităm la maximum, economic și social, de avantaje și să reducem prin măsuri rapide și eficiente efectele negative inerente acestui pas.

Stimularea mediului de afaceri: noi dispoziții legale și simplificare proceduri

Autori:

- ***Cosmin Ștefănescu, Managing Partner, Duncea, Ștefănescu & Associates***
- ***Alexandra Vlad, Associate, Duncea, Ștefănescu & Associates***

În Monitorul Oficial al României nr. 1023 din 20 octombrie 2022 a fost publicată **O.U.G. nr. 140/2022 privind licenţa industrială unică** („O.U.G. nr. 140/2022”).

Pe scurt, O.U.G. nr. 140/2022 reglementează aspecte precum:

- Se înființează următoarele:

1. Oficiul pentru Licenţă Industrială („**Oficiul**”) – care acordă, modifică, reînnoieşte, suspendă sau retrage licenţa industrială unică;
2. Punctul de contact unic electronic pentru licenţe industriale („**PCUEL**”), ca sistem informatic de utilitate publică, administrat de Oficiu.

! **PCUEL** devine funcţional cel mai târziu până la data de 31.12.2023.

- În funcție de nivelul de risc pe care îl presupune activitatea industrială pentru sănătatea populației, impactul asupra mediului, siguranța la locul de muncă și consumul de energie, vor exista trei clase de licențe industriale unice:
  i. pentru activitate industrială cu risc ridicat;
  ii. pentru activitatea industrială cu un nivel mediu de risc și
  iii. pentru activități industriale cu risc scăzut.
- Durata de valabilitate a licenţei industriale unice se stabileşte în funcţie de încadrarea activităţilor industriale în categoriile de risc.

! **Durata minimă** de valabilitate a unei licenţe industriale unice este de **un an**.

- **O persoană juridică străină din afara Uniunii Europene sau Spaţiului Economic European poate solicita acordarea de licenţă industrială unică numai dacă a înfiinţat în România o societate sau o sucursală**, conform prevederilor Legii societăţilor nr. 31/1990, **pentru întreaga durată de valabilitate a licenţei** industriale unice necesară desfăşurării activităţilor sale.
- **Cererea solicitantului de licenţă industrială unică este soluţionată** în cel mai scurt termen de autorităţile competente, dar **nu mai mult de 180 de zile de la data la care a fost considerată valabil depusă**.
- **Reînnoirea licenţei industriale** unice este necesară doar dacă:
  i. s-au schimbat condiţiile luate în considerare la acordarea licenţei industriale unice iniţiale;
  ii. au intervenit modificări ale prevederilor legale incidente;

iii. perioada de valabilitate a licenţei industriale unice a expirat.

- În situaţiile în care este necesară reînnoirea licenţei industriale unice, titularul poate folosi licenţa industrială unică deţinută până la data acordării noii licenţe.

! **Titularul nu poate deţine simultan cele două licenţe unice industriale pentru aceeaşi activitate şi locaţie.**

- **Licența industricală unică poate fi retrasă** de către Oficiul pentru Licenţă Industrială **dacă**:
  i. titularul a intrat în faliment;
  ii. titularul nu mai îndeplineşte condiţiile pentru care i-a fost acordată licenţa industrială unică.
- **Controalele duble sunt eliminate** – este interzisă impunerea unor condiţii de acordare a licenţei industriale unice prin care se dublează cerinţele şi controalele echivalente sau comparabile ca scop, la care solicitantul licenţei industriale a fost supus deja în România.

! **Prevederile O.U.G. nr. 140/2022 care reglementează acordarea, modificarea, reînnoirea, suspendarea sau retragerea licenţei industriale unice intră în vigoare la data intrării în funcţiune a PCUEL** (*i.e.* cel mai târziu până la data de 31.12.2023).

Studiu EY: Furnizorii riscă să fie depășiți de situație,

pe măsură ce energia devine o prioritate personală pentru consumatori

- **71% dintre consumatori sunt mai interesați de reducerea costurilor și a consumului de energie, decât în urmă cu un an – consumatorul pasiv de energie a dispărut**
- **Încrederea în furnizorii de energie este zdruncinată – doar 40% dintre consumatori cred că furnizorul lor de energie va crea valoare pentru ei și pentru comunitatea lor în viitor**
- **Transformarea experienței clienților este acum un imperativ pentru supraviețuirea furnizorilor de energie**

Energia este în prezent o prioritate pentru consumatori, întrucât are un impact din ce în ce mai mare asupra stilului lor de viață și a bugetului personal. Acest lucru reiese din raportul EY „Energy transition consumer insights”, care a intervievat 70.000 de consumatori de energie rezidențială, de pe 18 piețe, timp de doi ani. Cercetarea arată că 71% dintre consumatori sunt mai interesați în prezent de reducerea costurilor și a consumului de energie decât în urmă cu un an, iar 65% dintre aceștia au declarat că interesul lor pentru monitorizarea consumului de energie, reducerea impactului asupra mediului (61%) și achiziționarea de noi produse și servicii energetice (50%) a crescut în ultimul an.

Perspectivele din acest an arată că o masă critică de consumatori s-a alăturat acum categoriei „omnisumatorilor”. Aproape jumătate dintre consumatori (42%) declară că ar prefera mai mulți furnizori de soluții energetice în locul unuia singur și peste 25% dintre ei s-ar adresa unei companii precum un retailer online, un furnizor de energie solară sau un retailer care oferă îmbunătățiri pentru locuinţă în locul

furnizorului lor de energie, atunci când vine vorba de soluții. Între timp, majoritatea consumatorilor au investit deja sau intenționează să investească în produse care să le schimbe stilul de viață din punct de vedere energetic: 82% în electrocasnice eficiente din punct de vedere energetic, 67% în ferestre, uși și izolații eficiente din punct de vedere energetic, 60% într-un termostat inteligent și 59% într-un vehicul electric.

Mihai Drăghici, Director, Consultanţă, EY România: *„Amploarea și ritmul tranziției energetice se accelerează. EY a demarat un proiect global de cercetare multianual și a identificat apariția «omnisumatorului» de energie, care participă la un ecosistem energetic dinamic într-o multitudine de locuri, soluții și furnizori”.*

Încrederea este zdruncinată, dar angajamentul pentru sustenabilitate rezistă

În toate aspectele experienței lor energetice, încrederea consumatorilor a fost profund zdruncinată, creând potențiale bariere în calea tranziției energetice. Doar 40% dintre aceștia sunt încrezători că furnizorul lor de energie va crea valoare pentru ei și pentru comunitatea lor în viitor și tot mai puțini (35%) sunt încrezători că vor avea acces la energia furnizată de către aceștia în următorii trei ani.

În schimb, angajamentul consumatorilor față de sustenabilitate este sdolid, mai mult de o treime (39%) fiind dispuși să plătească în plus pentru produse și servicii sustenabile – în creștere de la 36% anul trecut. Cu toate acestea, doar jumătate (51%) dintre consumatori sunt conștienți de acțiunile și investițiile pe care le pot face pentru a fi mai sustenabili. Și mai puțin de o treime dintre ei înțeleg bine termeni precum „energie regenerabilă”, „sustenabilitate”, „neutru din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon” și „net zero” – acest lucru rămâne neschimbat față de sondajul de anul trecut, în ciuda atenției acordate de mass-

media crizei energetice și schimbărilor climatice.

Experiența în domeniul energiei nu este în pas cu transformarea nevoilor şi aşteptărilor consumatorilor

Aproape toți consumatorii fac modificări în stilul lor de viață pentru a reduce consumul de energie, a economisi bani, timp și a proteja mediul. Cu toate acestea, experiența energetică de astăzi nu este în pas cu viteza și amploarea transformării nevoilor şi aşteptărilor consumatorilor. Aproape trei sferturi (72%) dintre consumatori nu sunt mulțumiți sau sunt doar parțial mulțumiți de performanța furnizorului lor de energie, atunci când vine vorba de noile experiențe în materie de produse și servicii energetice.

Cu toate acestea, există oportunități pentru acei furnizori de energie care găsesc modalități de a se implica și de a inspira schimbarea. 81% dintre consumatori au spus că doresc ca furnizorii lor de energie să le ofere sprijin și consiliere cu privire la noile produse și servicii energetice și că încă se adresează în primul rând furnizorilor, atunci când achiziționează noi soluții energetice. În mod similar, aproape trei sferturi (73%) sunt interesați să experimenteze o formulă în care produsele și serviciile din energie să le fie accesibile într-un fel de metavers.

EY consideră că furnizorii de energie pot profita acum de impulsul dat de către consumatori și pot arăta calea de urmat prin intermediul a șase imperative strategice care reinventează experiența energetică, construiesc o fundație pentru ziua de mâine și angajează și inspiră consumatorii. Mai multe detalii în acest sens se găsesc în raport.

Clasificarea ocupaţiilor din România (COR). Noi ocupații

Autori:

- ***Florina Voicu, Associate, Duncea, Ștefănescu & Associates***
- ***Alexandra Leaua, Associate, Duncea, Ștefănescu & Associates***

În Monitorul Oficial al României nr. 1.144 din 28 noiembrie 2022 a fost publicat **Ordinul nr. 1988/2022 privind modificarea şi completarea Clasificării ocupaţiilor din România, aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei şi protecţiei sociale şi al preşedintelui Institutului Naţional de Statistică nr. 1832/856/2011**, care a intrat în vigoare la data publicării, respectiv 28 noiembrie 2022.

Unsprezece (11) ocupații noi au fost introduse în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR), în timp ce patru alte profesii au fost mutate în alte grupe.

Astfel, au fost **introduse** următoarele ocupații:
1. coordonator programe de sport;
2. creator de conţinut online;
3. logistician responsabil comenzi;
4. manager comerţ electronic;
5. manager logistică şi distribuţie;
6. ofiţer de politici recreaţionale;
7. operator în centrale hidroelectrice;
8. operator platformă logistică;
9. organizator evenimente;
10. registrator de registrul comerţului;
11. tehnician în hotelărie.

Următoarele patru alte profesii au fost **mutate** în alte grupe:

(i) ocupaţia „auditor de sistem de management pentru sănătate şi securitate ocupaţională” a fost redenumită „**auditor de sistem de management al sănătăţii şi securităţii în muncă**” şi se mută din grupa de bază 3257 în grupa de bază 2263 (Specialişti în domeniul mediului şi al igienei şi sănătăţii ocupaţionale, la codul 226310);

(ii) ocupaţia „**specialist în managementul deşeurilor**” din grupa de bază 3257 s-a mutat în grupa de bază 2133 (Specialişti în domeniul protecţiei mediului, la codul 213310);

(iii) ocupaţia „**auditor de mediu**” s-a mutat din grupa de bază 3257 în grupa de bază 2133 (Specialişti în domeniul protecţiei mediului, la codul 213311);

(iv) ocupaţia „**manager al sistemelor de management de mediu**” din grupa de bază 3257 s-a mutat în grupa de bază 2133 (Specialişti în domeniul protecţiei mediului, la codul 213312).

Contribuabilii mijlocii, obligați să facă raportări SAF-T din ianuarie. Aspecte esențiale despre modul de declarare

Autor: Alina Andrei, Partener, Cabot Transfer Pricing

După contribuabilii mari, care au început raportările SAF-T în două valuri pe parcursul anului 2022 (din 1 ianuarie și 1 iulie), de la 1 ianuarie 2023 vine și rândul contribuabililor mijlocii să înceapă depunerea acestor noi declarații informative fiscale. Dacă informațiile despre regulile de implementare și depunere sunt relativ clare, problema majoră pentru contribuabilii mijlocii intervine atunci când vorbim despre identificarea precisă a companiilor care vor avea obligația de a face raportări SAF-T.

Începând cu 1 ianuarie 2023, implementarea fișierului standard de control fiscal (SAF-T), un standard internațional pentru schimbul electronic de date contabile între contribuabili și autoritățile fiscale, devine obligatorie și pentru contribuabilii mijlocii. Teoretic, legislația este limpede: obligația de a transmite fișierului SAF-T prin declarația informativă D406 se va aplica din 2023 pentru două tipuri de companii:

- pentru cele care erau încadrate la această categorie de mărime la data de 31 decembrie 2021, precum și
- pentru cele care la data de 31 decembrie 2021 erau încadrate în categoria marilor contribuabili, iar începând cu data de 1 ianuarie 2022 au fost reîncadrate în categoria contribuabililor mijlocii.

În practică însă, lucrurile nu mai sunt la fel de ușor de lămurit.

Marea necunoscută: cine sunt, totuși, contribuabilii mijlocii care trebuie să facă raportări?

Clasificarea contribuabililor ca fiind mijlocii este insuficient de clară în acest moment, în condițiile în care cele mai recente liste nominale ale contribuabililor mijlocii, publicate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, datează din 2016, iar președintele ANAF declara recent, în cadrul unui eveniment fiscal organizat de o companie de

consultanță, că instituția lucrează la o reașezare a acestei categorii de contribuabili, fără a preciza însă dacă procesul se va finaliza până la finalul anului.

Informațiile sunt confuze în acest moment, iar clarificările oficiale lipsesc, astfel că nu se poate ști cu certitudine dacă într-adevăr companiile care apar în acest moment pe listele cu contribuabilii mijlocii, administrate la nivel regional, sunt și toate cele care trebuie să facă raportări SAF-T sau lista ar trebui modificată în vreun fel (fie pentru a scoate anumite companii care între timp nu mai bifează condițiile de mărime, fie pentru a include și alte entități care între timp și-au crescut afacerile și ar trece de la categoria contribuabililor mici la medii).

Pentru context, merită punctat că o situație similară s-a întâmplat și în cazul contribuabililor mari, o listă nominală și actualizată cu companiile încadrate la această categorie fiind publicată abia la începutul lunii noiembrie a anului trecut (în condițiile în care obligația de raportare SAF-T intervenea pentru ele nici două luni mai târziu, de la 1 ianuarie 2022). Noua listă a marilor contribuabili cuprindea 3.364 de companii (comparativ cu vechea listă de doar 2.940 de companii, care fusese publicată la finalul anului 2016), iar documentul a mai fost modificat încă o dată și la finalul lunii ianuarie 2022, când de pe lista apărută în noiembrie, ANAF a mai eliminat câteva zeci de companii, iar lista finală, valabilă și în momentul de față, a ajuns să cuprindă, în total, 3.280 de entități.

Ce date se raportează prin SAF-T

SAF-T este un fișier în format electronic, de tip XML, conținând date extrase automat din sistemele informatice ale contribuabililor/plătitorilor, exportate și stocate într-un format standardizat. Principalele informații care vor fi raportate prin declarația 406 vizează conturile contabile/Registrul Jurnal, clienți, furnizori, informații

specifice despre taxe, produse, stocuri, înregistrări contabile la nivel de tranzacție sau plăți, mișcări de bunuri sau alte tranzacții cu active.

Informații tehnice necesare pentru implementarea SAF-T

Toate informațiile necesare raportării fișierului de control fiscal se regăsesc pe o pagină dedicată de pe site-ul ANAF. Companiile pot găsi acolo toată documentația tehnică necesară implementării, formularul 406, un ghid al contribuabilului pentru pregătirea și depunerea SAF-T, precum și cadrul legal și tot felul de alte clarificări și resurse utile. ANAF actualizează periodic fișierele din această secțiune, așa că e recomandată monitorizarea constantă a paginii pentru a identificat eventuale adiții de documente sau actualizări la cele deja existente.

Mod de raportare și termene-limită pentru declarații

Contribuabilii trebuie să transmită Declarația informativă D406 lunar sau trimestrial, în funcție de perioada fiscală pe care o aplică pentru raportările ce vizează taxa pe valoarea adăugată.

Declarația informativă D406 se transmite în format electronic, prin *anaf.ro* sau prin *e-guvernare.ro*. Transmiterea declarației se poate face de către contribuabilii/plătitorii cu obligația de depunere, începând cu prima zi calendaristică a lunii următoare perioadei pentru care obligația devine activă, până la data-limită de depunere. Ca termene limită, legislația SAF-T menționează:

- ultima zi calendaristică a lunii următoare perioadei de raportare (luna/trimestrul calendaristic, după caz, pentru alte informații decât cele privind secțiunile „Stocuri” și „Active”);
- la termenul de depunere a situațiilor financiare aferente exercițiului financiar, în cazul secțiunii „Active”;

- la termenul stabilit de ANAF, care nu poate fi mai mic de 30 de zile calendaristice de la data solicitării, în cazul secțiunii „Stocuri”.

Perioadă de grație: până în luna august 2023 nu se vor aplica amenzi

Ca și în cazul marilor contribuabili, și cei mijlocii vor beneficia de o perioadă de grație de până la șase luni pentru depunerea raportărilor, timp în care nu există riscul aplicării unor amenzi pentru nedepunerea la timp a formularului. Perioada de grație permite companiilor medii să depună primele raportări până la finalul lunii iulie 2023.

Perioada de grație este calculată în funcție de periodicitatea raportărilor SAF-T. Astfel, pentru contribuabilii încadrați în categoria mari contribuabili care au obligația de transmitere lunară a fișierului SAF-T, perioada de grație este de șase luni pentru prima raportare, respectiv cinci luni pentru a doua raportare, patru luni pentru a treia raportare, trei luni pentru a patra raportare, două luni pentru a cincea raportare. Pentru contribuabilii care au obligația de transmitere trimestrială a fișierului SAF-T, perioada de grație este de trei luni pentru prima raportare.

Legal & Tax Alerts: Informare privind Legea nr. 301/2022

Autor: Anda Diaconescu, Associate, Biriș Goran SPARL

În data de 17 noiembrie 2022 a fost publicată în Monitorul Oficial *Legea nr. 301/2022 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2019 privind acordarea unor facilități fiscale și pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/2018 pentru adoptarea unor măsuri bugetare și pentru modificarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice*.

Actul normativ definește clar **locuințele care în momentul livrării pot fi locuite ca atare, în vederea aplicării cotei reduse de TVA de 5%**, conform art. 291 alin. (3) lit. c) pct. 3 din Codul fiscal, acestea fiind locuințele care la data livrării îndeplinesc următoarele condiții:

– deținătorii acestora au acces liber individual la spațiul locuibil, fără tulburarea posesiei și a folosinței exclusive a spațiului deținut de către o altă persoană sau familie;
– au acces la energie electrică și apă potabilă, evacuarea controlată a apelor uzate și a reziduurilor menajere;
– sunt formate cel puțin dintr-un spațiu pentru odihnă, un spațiu pentru pregătirea hranei și un grup sanitar, indiferent care sunt dotările existente și gradul de finisare la data livrării.

Actul normativ a intrat în vigoare în data de 20 noiembrie 2022.

Schimbări importante aduse Legii societăților

Autori:

- ***Cosmin Ștefănescu, Managing Partner, Duncea, Ștefănescu & Associates***
- ***Alexandra Leaua, Associate, Duncea, Ștefănescu & Associates***

Pe data de **26 noiembrie 2022** este prevăzută intrarea în vigoare a **Legii nr. 265/2022 privind Registrul Comerţului şi pentru modificarea şi completarea altor acte normative cu incidenţă asupra înregistrării în Registrul Comerţului** (**„Legea”**).

Legea aduce modificări ample asupra Legii nr. 31/1990 privind societățile

Menționăm, în cele ce urmează, câteva dintre acestea:

- **Actul constitutiv** al societăţii în nume colectiv (**„SNC”**), în comandită simplă (**„SCS”**) sau cu răspundere limitată (**„SRL”**) va cuprinde, în plus față de elementele actuale, și:

a) modalitatea de adoptare a hotărârilor adunării generale a asociaţilor, în cazul în care, din cauza parităţii participării la capitalul social, nu poate fi stabilită o majoritate absolută;

b) datele de identificare a beneficiarilor reali şi a modalităţilor în care se exercită controlul asupra societăţii;

c) pentru asociații care reprezintă și administrează societatea sau administratorii neasociaţi, se va preciza și durata mandatului;

d) în caz de dizolvare si lichidare, se vor include și modalităţile de asigurare a stingerii pasivului sau de regularizare a acestuia în acord cu creditorii, în cazul dizolvării fără lichidare, atunci când asociaţii sunt de acord cu privire la repartizarea şi lichidarea patrimoniului societăţii.

- **Actul constitutiv** al societăţii pe acţiuni („**SA**”) sau în comandită pe acţiuni („**SCA**”) va cuprinde, în plus față de elementele actuale, și:

a) datele de identificare a beneficiarilor reali şi a modalităţilor în care se exercită controlul asupra societăţii;

b) tipul societăţii, respectiv închis sau deschis, precum şi orice restricţie cu privire la transferul de acţiuni.

- Spre deosebire de SNC și SCS ce sunt obligate să verse integral la constituire capitalul social subscris, SRL-ul va putea vărsa capitalul social subscris etapizat, astfel:

a) 30% din valoarea capitalului social subscris nu mai târziu de 3 luni de la data înmatriculării, dar înainte de a desfășura operațiuni în numele societății, iar

b) diferența de capital social subscris de 70%:

(i) pentru aportul în numerar, în termen de 12 luni de la data înmatriculării;

(ii) pentru aportul în natură, în termen de cel mult 2 ani de la data înmatriculării.

- **Orice act constitutiv** va conține o clauză potrivit căreia fondatorii îşi asumă răspunderea pentru îndeplinirea condiţiilor reglementate de legea aplicabilă pentru a avea calitatea de fondatori.
- Pentru **adoptarea hotărârilor** având ca obiect modificarea actului constitutiv al SRL-urilor, nu va mai fi necesar

votul tuturor asociaţilor, în afară de cazul când legea sau actul constitutiv prevede altfel.

- Pentru ca numirea unui administrator, director, respectiv a unui membru al directoratului sau al consiliului de supraveghere să fie valabilă din punct de vedere juridic, **persoana numită va trebui să o accepte în mod expres**.

În continuare, obligațiile și răspunderea administratorilor sunt reglementate de dispozițiile referitoare la mandat și de cele speciale prevăzute în Legea nr. 31/1990.

- Hotărârea adunării generale privind majorarea capitalului social va produce efecte numai în măsura în care va fi dusă la îndeplinire în **termen de 18 luni de la data adoptării** (și nu în 12 luni de la data adoptării, astfel cum prevedea Legea nr. 31/1990 înainte de intrarea în vigoare a Legii).

În cazul SA:

a) autorizarea necesară pentru dobândirea de către o societate a propriilor acțiuni, acordată de către adunarea generală extraordinară a acţionarilor, **nu va putea depăşi 18 luni de la data înregistrării în Registrul Comerţului** (și nu de la data publicării hotărârii respective în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, astfel cum prevedea Legea nr. 31/1990 înainte de intrarea în vigoare a Legii);

b) preţul plătit de societate pentru acţiunile unui acționar care se retrage din societate va fi stabilit de un expert autorizat independent numit de registratorul de Registrul Comerţului, la cererea consiliului de administraţie, respectiv a directoratului (și nu de judecătorul delegat, astfel cum prevedea Legea nr. 31/1990 înainte de intrarea Legii în vigoare);

c) Consiliul de administraţie înregistrează la Registrul Comerţului **numele persoanelor împuternicite să reprezinte**

societatea, menţionând dacă ele acţionează împreună sau separat. Acestea nu își vor mai depune specimene de semnătură la Registrul Comerţului.

- Ca și în cazul SNC, începând cu data de 26 noiembrie 2022, aceeași regulă se va aplica și în cazul SRL:

a) dacă **un asociat decedează** şi dacă nu există convenţie contrară ori dacă asociaţii rămaşi nu preferă să continue societatea cu moştenitorii care consimt la aceasta, societatea trebuie să plătească partea ce se cuvine moştenitorilor, după ultimul bilanţ contabil aprobat, **în termen de 3 luni de la notificarea decesului asociatului**.

- **Solicitarea înregistrării fiscale** se va face prin depunerea cererii de înregistrare la Registrul Comerțului.
- **Fuziunile** (inclusiv fuziunile transfrontaliere) și divizarea vor fi aprobate de registratorii Registrului Comerțului și nu vor mai face obiectul procedurilor judiciare.
- Registratorul Registrului Comerțului însuși (și nu Tribunalul) va putea constata întrunirea condiţiilor pentru dizolvarea unei societăţi, la cererea oricărei persoane interesate sau din oficiu, în cazurile în care:

a) nu mai sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de lege referitoare la sediul social;

b) a încetat activitatea societăţii sau nu a fost reluată activitatea după perioada de inactivitate temporară (perioadă care nu poate depăşi 3 ani de la data înscrierii în Registrul Comerţului);

c) în cazul societăţilor cu durată determinată, la expirarea duratei menţionate în actul constitutiv, în anumite condiții.

- **Dizolvarea** societăţii de către tribunal nu va mai fi posibilă în caz de nedepunere a situațiilor financiare

anuale şi, după caz, a situaţiilor financiare anuale consolidate, precum şi raportărilor contabile la unităţile teritoriale ale Ministerului Finanţelor Publice, în termenul prevăzut de lege, dacă perioada de întârziere depăşeşte 60 de zile lucrătoare.

Măsuri sancționatorii

- **O nouă sancțiune** va fi aplicabilă in cazul SA – amendă de la 5.000 lei la 15.000 lei –, în cazul în care:

a) **SA nu țin un registru al acţionarilor** care să arate, după caz, numele şi prenumele, codul numeric personal, denumirea, domiciliul sau sediul acţionarilor, precum şi vărsămintele făcute în contul acţiunilor;

b) administratorii, respectiv membrii directoratului, sau, după caz, entităţile care ţin evidenţa acţionariatului:

(i) **nu pun la dispoziţia acţionarilor şi a oricăror alţi solicitanţi informaţii** privind structura acţionariatului respectivei societăţi şi nu eliberează, la cerere, certificate privind aceste date;

(ii) **nu pun la dispoziţia acţionarilor şi a deţinătorilor de obligaţiuni** registrul şedinţelor şi deliberărilor adunărilor generale, precum și registrul obligaţiunilor care să arate totalul obligaţiunilor emise şi al celor rambursate, precum şi numele şi prenumele, denumirea, domiciliul sau sediul titularilor, când ele sunt nominative.

Dacă în termen de 30 de zile de la data dispunerii amenzii anterior menționate, persoana juridică nu își îndeplinește obligaţiile vizate, tribunalul/tribunalul specializat va putea pronunţa **dizolvarea societăţii** la cererea Ministerului Finanţelor – Agenţia Naţională de Administrare Fiscală.

Întrerupere temporară activitate

Întreruperea temporară a activităţii unei persoane fizice

autorizate, întreprinderi individuale sau întreprinderi familiale nu va putea depăşi 3 ani de la data înscrierii menţiunii în Registrul Comerţului şi înştiinţării organelor fiscale.

Măsuri tranzitorii

Cu excepția anumitor dispoziții ale Legii ce reglementează, în principal, organizarea Registrului Comerțului, **Legea**, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 750 din data de 26 iulie 2022, **va intra în vigoare începând cu data de 26 noiembrie 2022**.

Procedurile începute înainte de intrarea în vigoare a Legii rămân supuse legii în vigoare la acea dată.

Indemnizațiile membrilor CA, directorilor și administratorilor impozitate ca salarii ori ca activitate cu TVA? Uniunea Europeană schimbă perspectiva!

Autori:

- ***Florina Parîng, Director, Impozite indirecte, EY România***
- ***Andra Ciotic, Senior Manager, Impozit pe venit și contribuții sociale, EY România***

Activitățile de tipul remunerațiilor administratorilor,

directorilor și membrilor consiliilor de administrație – persoane fizice – sunt taxate similar contractelor de muncă. La nivelul UE însă, lucrurile s-ar putea îndrepta într-o nouă direcție. Deciziile recente ale Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) par să indice o schimbare de abordare privind aplicabilitatea TVA.

Cum sunt ele tratate în prezent?

Din perspectiva impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale obligatorii, legislația fiscală din România încadrează, fără niciun dubiu, acest tip de remunerații **ca venituri asimilate salariilor**.

Deși nu există un temei legislativ la fel de clar, practica este de a **nu** se aplica TVA. Un motiv fiind tocmai faptul că aceste remunerații sunt asimilate veniturilor salariale ale indivizilor.

Totuși, aceste venituri **sunt supuse TVA-ului**, dacă sunt primite de către o persoană juridică. Este această practică susținută de principiile de TVA aplicabile în România și la nivel european? Altfel spus, am putea avea de-a face cu o schimbare de paradigmă și în practica din România, odată cu evoluția cazurilor analizate la nivel european?

TVA-ul se aplică doar în cazul persoanelor impozabile. Iar persoane impozabile pot fi și persoanele fizice, dacă desfășoară activități economice, de o manieră independentă și indiferent de loc, oricare ar fi scopul sau rezultatul acestora.

O persoană fizică nu poate fi considerată persoană impozabilă supusă TVA, dacă își desfășoară activitatea în numele și sub responsabilitatea unui angajator, de la care primește o remunerație ce are o natură similară salariului, nesuportând riscul economic al activității sale. Compania este cea angajată într-o relație cu terții, aceasta semnând contractele și fiind responsabilă pentru eventualele prejudicii față de

terți.

Prin decizia sa, în cauza C-420/18, *IO*, Curtea de Justiție UE (CJUE) a confirmat că un membru al consiliului de supraveghere al unei fundații nu poate fi asimilat unui angajat, întrucât nu se află într-o relație de subordonare ierarhică similară cu aceea de angajat-angajator și nu primește instrucțiuni de la organul de conducere al respectivei fundații. Totuși, nici nu realizează o activitate economică în mod independent, întrucât acționează în contul și pe răspunderea consiliului. Iar remunerația fixă, ce nu depinde de participarea la întruniri sau orele efectiv lucrate nu indică un risc economic.

Interesul autorităților naționale este în creștere, dovadă fiind recenta întrebare adresată CJUE de către autoritățile fiscale din Luxemburg, în cauza C-288/22, *TP*: **se poate considera că un membru-persoană fizică al consiliului de administrație al unei societăți pe acțiuni acționează în mod independent?** Iar remunerația procentuală din profitul net al societății, primită de acesta, este o plata pentru o prestare de servicii?

Și, am adăuga: în ce măsură statutul juridic al prestatorului (persoană fizică sau juridică) ar trebui să influențeze aplicabilitatea TVA? Cu alte cuvinte, dacă în cazul persoanelor juridice cu roluri similare se datorează TVA, în cazul persoanelor fizice putem considera remunerația în mod automat asimilată salariilor?

Rezultatul ar trebui să atragă atenția membrilor CA, directorilor și administratorilor, ținând cont în special de practica curentă din România și de interesul autorităților fiscale de a crește gradul de colectare.

Întrebarea principală rămâne: se datorează sau nu TVA în cazul remunerațiilor primite de către persoanele fizice? **Răspunsul trebuie să pornească de la principiul prevalenței economicului asupra juridicului. Iar în cazul TVA, nu este relevant**

statutul juridic, ci substanța economică. Astfel, pentru activități identice tratamentul de TVA ar trebui să fie același, indiferent de natura persoanei: fizică sau juridică.

Ce s-ar putea întâmpla în viitor? Dată fiind evoluția cauzelor judecate de CJUE în ultima perioadă și interesul crescut pentru creșterea gradului de colectare, nu este exclus să asistăm la o nouă perspectivă asupra regimului de TVA al acestor remunerații.

Dar dacă aceste remunerații ar deveni subiect de TVA, ce se întâmplă cu impozitul pe salarii și contribuțiile sociale? Pot aceste sume să fie, în același timp, subiect de TVA și taxe salariale? Impactul de 19% TVA merită cu siguranță un loc pe agenda de discuție a persoanelor potențial afectate. Colectarea TVA-ului ar oferi, însă, și oportunitatea deducerii TVA, ceea ce ar reduce costul fiscal.

Cum se tratează aceste sume din perspectiva impozitării indivizilor?

Având prevederea explicită din Codul fiscal privind impozitarea salariilor, remunerațiile astfel obținute sunt supuse regimului fiscal de impozitare aplicat în cazul salariului pe care îl obține orice angajat. Cu alte cuvinte, acestea vor suporta impozit pe venit și contribuții sociale obligatorii, până la același termen și în aceleași condiții ca veniturile salariale obținute de către persoanele fizice încadrate cu contracte individuale de muncă în România, care lucrează la noi în țară. Apar, însă, diferențe și vom vedea în analiza de mai jos care sunt acestea și potențialele unghiuri de abordare a acestora.

Este vorba despre ipostazele concrete în care o astfel de persoană se poate afla, generând unele neclarități în tratamentul fiscal și, implicit, necesitatea unor verificări și analize suplimentare.

Aceste persoane fizice, în calitate de administratori,

directori, membri ai unui consiliu de administrație/directorat, **pot fi persoane nerezidente**. Pentru acestea, legislația fiscală din România indică impunerea veniturilor potrivit prevederilor legislației naționale, luând în considerare, totodată, și prevederile convențiilor de evitare a dublei impuneri aplicabile, încheiate de România cu statul de rezidență fiscală a persoanei fizice în cauză.

Având în vedere prevederile legislației domestice a statului de rezidență fiscală a persoanei fizice, precum și pe cele ale convențiilor de evitare a dublei impuneri, aceeași persoană și pentru aceleași venituri ar putea fi văzută că obține sume ce se încadrează în categorii diferite, în funcție de accepțiunea fiecărui stat – statul sursă a venitului *vs.* statul de rezidență fiscală a persoanei fizice.

În practică, acest lucru se va translata în discuții de clarificare pentru a rezolva eventuale divergențe în abordarea impozitării respectivului venit. La fel, din perspectiva contribuțiilor sociale, atunci când sunt mai multe state implicate care trebuie să facă propria analiză, ar putea exista situații când aceeași activitate, să spunem cea a unui administrator dintr-o companie înregistrată într-un stat membru al Uniunii Europene, care este și salariat al unei societăți cu activitate într-un alt stat membru al Uniunii Europene, să fie considerată activitate dependentă de către unul dintre state și independentă în celălalt stat. Implicit, acest lucru vă determina discuții suplimentare în vederea stabilirii legislației de securitate socială aplicabilă respectivei persoane.

În cazul derulării activității ca PFA, este bine de știut că trebuie să fie asigurată independența relației dintre părți. În acest sens, legislația fiscală românească prevede o serie de criterii din care trebuie îndeplinite cel puțin patru pentru a se putea vorbi despre o relație independentă, Codul fiscal fiind foarte clar în acest sens.